

The Undutchables

INTERVIEW

**Ken je het boek
'The Undutchables'*?
Daarin wordt de
Nederlander bekeken
door de ogen van twee
Amerikanen die hier
langere tijd hebben
gewoond. Nederlandse
(on-)hebbelikheden
worden door hen
beschreven. De
Hollandse zuinigheid,
reizen, uitkeringen en
andere typisch (?)
Nederlandse zaken
worden op humoris-
tische wijze behandeld.**

Karin Hanstein komt uit Duitsland en is werkzaam bij het Protestants Landelijk Dienstencentrum als stagiaire voor het Diaconaal Jaar. Zij vroeg zich af hoe buitenlandse jongeren, die in Nederland een Diaconaal Jaar doen, kijken naar Nederlandse jongeren en naar geloven en kerk hier in verhouding tot de kerk en geloven in hun eigen land. Regina, Suzanne, Tomaz en Jonathan gaven verrassende antwoorden!
Allereerst vroeg Karin naar hun eigen kerk:

Hoe ziet het gebouw eruit, wat voor geloofsgemeenschap is het en welke rol speelt hun kerk in de samenleving?

Regina, 19 jaar, komt uit Duitsland. "Onze kerk is een vrij nieuw gebouw met een kleuterschool en een pastorie erbij. De laatste 10 jaar is de kleuterschool steeds groter geworden. Elke maand hebben we een speciale kinderdienst. Oudere jeugd is wel moeilijk te motiveren om naar de kerk te gaan. Het is een open kerk. Elke zomer organiseren we een grote buitenhappening, inclusief viering. We nodigen dan alle burens van de kerk uit. Verder is er een jeugdclub met heel veel jongeren van buiten de kerk. Eigenlijk is het bij ons in de kerk veel opener en gastvrijer dan bijvoorbeeld bij ons op school. Dat vind ik geweldig."

Suzanne, 20 jaar, komt ook uit Duitsland.

"Bij ons is dat heel anders. Misschien komt dat omdat ik katholiek ben en

Regina protestants. Bij ons in Beieren heb je nog veel oude barokke kerken. Mijn kerk is zelfs een romaans gebouw uit de 11^e eeuw. Ik had het nooit zo naar m'n zin in die kerk omdat de mensen niet nadenken bij waarom ze naar de kerk gaan, wat ze geloven en wat de priester zegt. Ze zitten maar te wachten tot het klaar is en gaan dan weer naar huis. Ik heb betere ervaringen buiten mijn eigen kerk. Ik werkte wel in de kleuterschool van mijn kerk en ze werken wel samen met de kerk, maar meer uit traditie, niet uit overtuiging."

Tomaz, 21 jaar, komt uit Hongarije. "Ik ben lid van de grote reformatorische kerk van Hongarije. We hebben veel grote oude kerken, ook die van mij. Lastig, want als jongere kun je er moeilijk die dingen doen die je graag wilt, zoals een gitaar gebruiken in de dienst. Veel kerken in Hongarije zijn aan het leeglopen. Je ziet er ook veel oude mensen, niet echt levendig. Mensen denken ook niet na of ze zelf wat kunnen doen in de kerk. Alles wordt door de pastor gedaan. Een groot probleem. Maar er zijn nog jongeren die van God houden en zich willen inzetten. Elke zomer organiseren we een kinderbijbelweek, een jeugdkamp, en missionair werk onder de Gipsi (zigeunergroepering). Jongeren die echt willen, worden zo wel betrokken."

Jonathan, 25 jaar, komt uit Indonesië. "Een groot land met veel eilanden en veel verschillende kerken. Door de kolonisatie door Nederland zien heel veel kerken bij ons er hetzelfde uit als hier. Er komen nog steeds veel mensen, jong en oud, naar de kerk. Soms zijn er meer dan drie diensten op een zondag met meer dan 100 mensen per dienst. Ook zijn de kerken erg actief in de maatschappij. Ze bieden hulp na aardbevingen of overstromingen, ze delen voedsel en kleding uit aan mensen die op straat leven. In Indonesië proberen de christelijke kerken een goede verstandhouding met de andere godsdiensten te hebben. Als er bijvoorbeeld een moslimfeest is, sturen we een groet of felicitatie. Maar andersom gebeurt dat meestal niet. We hebben een goedlopend diaconaal programma. We proberen te doen wat God van ons vraagt, dat is erg fijn. Wel is het zo dat veel jongeren liever naar pinksterkerken gaan. Die pinksterkerken zijn goed

auteur: Karin Hanstein

beeld: Wim Goossens, Lex Dirkse, PKN

en ze geven wat jongeren willen. Maar ze zijn niet altijd goed omdat ze de bijbel letterlijk uitleggen en niet vertalen naar deze tijd.

De oecumenische relatie tussen verschillende christelijke kerken is over het algemeen goed. Zo is er jaarlijks een groot korenfestival."

Wat is jullie indruk van de kerk en kerken in Nederland?

Jonathan: "Aan de buitenkant prachtige gebouwen, maar binnen bijna geen mensen en alleen maar oudere mensen. Dat was althans mijn eerste ervaring toen ik hier een kerk binnentapte!"

Regina: "De Nederlandse kerk lijkt mij heel oecumenisch. Ze staan ook open voor andere religies, en verschillende christelijke stromingen bidden met elkaar. Ik doe mijn Diaconaal Jaar in Nederland bij een woongemeenschap die zich inzet voor daklozen en verslaafden. De bewoners daar leven echt hun geloof. Als we een viering samen hebben, gaan we daarna de straat op om contacten te leggen."

Tomaz: "Ik probeer zoveel mogelijk kerken te bezoeken. Ze zijn niet zo conservatief als in Hongarije. Iedereen kan hier meedoen in een dienst. De pastor preekt alleen, gemeenteleden doen de lezingen en de gebeden. Dat wil ik ook wel in mijn land! De kerk hier heeft ook veel meer geld en dus meer mogelijkheden. Volgens mij geven mensen hier ook best graag geld aan de kerk. De kerk is zoveel meer levend hier!!"

Suzanne: "Volgens mij gaan in Nederland gemiddeld meer mensen naar de kerk dan in Duitsland. Er zijn hier meer dan 100 verschillende kerken. Kleine kerken zijn altijd meer persoonlijk. Maar aan de andere kant: volgens mij moeten kerken als één grote familie zijn, ook als ze het met elkaar oneens zijn. Als je het in Nederland oneens bent, open je gewoon een nieuwe kerk, lijkt het wel."

Hoe zie jij zelf je betrokkenheid bij de kerk hier in Nederland?

Tomaz: "De kerk is het lichaam van Christus. Ook al hoor ik hier niet bij een kerk, ik maak toch deel uit van dat lichaam. In mijn Diaconaal Jaar wil ik liefde met mensen delen en ze helpen. Zo help ik mee te bouwen aan het lichaam van Christus."

Regina: "Op mijn Diaconaal Jaar-plek ben ik heel intensief bezig om vanuit mijn geloof te handelen en te leven."

Suzanne: "Nou, ik merk heel weinig van 'geloof of religie' in mijn stageplek. M'n contactpersoon zei wel dat ik naar een rooms-katholieke kerk kon gaan. Maar ik wil ook andere kerken proberen. Speciaal de protestantse, vanwege dit Diaconaal Jaar."

Jonathan: "Ik hoop jongeren iets te kunnen vertellen over God. Ik doe jongerenwerk in migrantenkerken. Soms zijn er conflicten, ik hoop dat ik ze een beetje kan helpen in wat ze nodig hebben, om dingen op te lossen."

Wat wil je zelf graag bereiken in dit Diaconaal Jaar?

Jonathan: "Ik vind het Diaconaal Jaar een heel belangrijke ervaring. Ik wil

mijn geloof graag verdiepen door andere mensen te ontmoeten. En ik hoop dat de mensen met wie ik werk iets aan mij hebben."

Regina: "Ik ben nog op zoek naar mijn plek in de kerk en wat ik van geloven vind. Ik hoop dat dit jaar me een beetje verder brengt op die reis."

Tomaz: "Ik wil zoveel mogelijk kerken bekijken om meer mensen en vormen van christelijk geloof te leren kennen."

Suzanne: "Mijn doel is veel ervaring op te doen en emotioneel wat sterker te worden; beter met problemen omgaan en met het feit dat ik van huis weg ben."

* Boek **The Undutchables**, auteur C. White, uitgever Nijgh & Van Ditmar, prijs € 13,50

PROGRAMMA

Vier buitenlandse jongeren, die in Nederland hun Diaconaal Jaar doen, hebben nagedacht over hun kijk op de kerk in eigen land en de kerk hier in Nederland. Dit deden ze aan de hand van de in dit programma beschreven werkvorm. Hun reacties op de verschillende vragen kun je lezen in het eerste deel van dit artikel. Ook jullie kunnen nadenken over de kijk op de kerk met dit verschil dat het niet gaat om de kerk in een ander land. In plaats daarvan kun je nadenken over de kerk in een andere gemeente en de eigen gemeente. Om je een beeld te vormen van de kerk in een andere gemeente, moet je deze dan wel vaker dan een keer bezoeken. Je kunt de elders opgedane ervaringen vergelijken met de ervaringen in de 'eigen' kerk. Wat zijn de overeenkomsten en wat zijn de verschillen? Hoe belangrijk zijn deze voor je?

Doelstelling: jongeren onderzoeken hun kijk op de kerk elders en in de eigen gemeente

Groepsgrootte: 3 tot 12 jongeren

Benodigheden: foto's of andere illustraties die als puzzelstukken gezamenlijk een kerk uitbeelden (zie voorbeeld pag. 27); papieren poppetjes (mensen), ramen en deuren; potloden of pennen

Tijdsduur: ruim twee uur

Iedereen zit in een cirkel. In het midden liggen genummerde puzzelstukken. De puzzelstukken zijn foto's of stukjes van foto's. Alle stukjes bij elkaar vormen een kerk (zie afbeelding). Dit laatste weten de jongeren niet van tevoren. Aan de hand van vragen, discussie en met gebruikmaking van beeldmateriaal geven jongeren vorm aan hun beeld van hun kerk en hun plek daarin.

Stap 1 Vragen

Bekijk de foto's en kies er een (of meerdere, afhankelijk van de groepsgrootte) uit die volgens jou het meest doet denken aan de kerk in jouw gemeente.

Met de gekozen foto moeten de jongeren drie verschillende vragen een voor een beantwoorden. Wanneer de antwoorden vragen bij de anderen oproepen, kan dit tot een discussie leiden. Houd daarbij de tijd wel in de gaten en kondig aan over hoeveel minuten de discussie gestopt wordt.

Waarschijnlijk kerken de jongeren van jouw groep in dezelfde kerk. Het interessante daarvan is dat het gesprek zeer diverse belevingen van een en dezelfde kerk en geloofsgemeenschap kan opleveren.

- Hoe ziet de kerk er in mijn gemeente uit (het gebouw)? Hoe zie jij jouw kerk als geloofsgemeenschap?
- Welke rol speelt de kerk in de maatschappij in jouw gemeente?
- Beschrijf de foto.
- Vertel waarom je deze foto (foto's) hebt gekozen.

Kies nu een foto (foto's) die volgens jou het meest de kerk in een andere gemeente, die je ooit bezocht, vertegenwoordigt.

- Hoe ziet deze kerk er uit (gebouw)? Hoe zie jij deze kerk als geloofsgemeenschap?
- Welke rol speelt de kerk daar in de samenleving volgens jou?
- Beschrijf de foto.
- Leg uit waarom je die gekozen hebt.

Het beantwoorden van de vragen kan leiden tot een discussie over overeenkomsten en verschillen. Vraag de jongeren hoe zij de verschillen ervaren. Misschien stellen ze waarom-vragen en willen zij een vervolgbijeenkomst plannen om antwoorden op deze vragen te krijgen.

Stap 2 Puzzelen

Zet de kerk van de foto-puzzelstukken in elkaar. Dit onderdeel is bedoeld om iedereen even in beweging te zetten en om de gekozen puzzelstukjes een plek te geven in een groter geheel.

The Undutchables

Stap 3

Mensen in de kerk

Dit is de overstap tot een vervolg op de discussie. Alle deelnemers krijgen een 'papieren mens'. De papieren mens staat voor jou als uniek individu. Een kerk als gebouw is niets zonder mensen, op verschillende manieren maken we allemaal deel uit van de kerk. Geef jezelf een plek in de kerk (in dit geval op de puzzel)

- Wat betekent de kerk voor jou? Waar zie jij jezelf in de kerk?
- Wat betekent het geloof voor je?
- Wat kan jij voor de kerk betekenen?

Stap 4

Dromen en doelen

Tot slot vraag je de jongeren: wat zijn jouw dromen, doelen, angsten voor dit jaar? Schrijf deze gedachten op de deuren en ramen van de kerk (zie afbeelding). Dit onderdeel symboliseert het gezicht van de kerk naar buiten.

Sluit af met de antwoorden van de vier buitenlandse jongeren.

Wil je meer weten over het Diaconaal Jaar, surf dan naar www.durfoverjegrans.nl

